

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ ТА СВІТОВА ПОЛІТИКА»

Ступінь вищої освіти *Бакалавр*
 Спеціальність *291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії*
 Освітня програма *«Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»*
 Рік навчання 3, семестри 5 і 6
 Форма навчання - *денна*
 Кількість кредитів ЄКТС 9
 Мова викладання *українська*

Лектор курсу

Грушецький Богдан Павлович, кандидат політичних наук, доцент кафедри міжнародних відносин і суспільних наук

Контактна інформація лектора (e-mail)

hrushetskyi_bohdan@ukr.net

Сторінка курсу в eLearn

<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2233>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

В рамках дисципліни «Міжнародні відносини та світова політика» вивчається еволюція системи міжнародних відносин після завершення Другої світової війни, становлення та розвиток її ключових інститутів, що відіграють ключову роль і у сучасному світі. Протягом першого семестру студенти мають можливість цілісно дослідити особливості Ялтинсько-Потсдамської системи та її трансформацію від жорсткої до вільної біполярності. Другий семестр присвячено вивченню головних чинників, тенденцій і результатів змін цієї системи у постбіполярний період, ролі головних акторів міжнародних відносин у цих процесах. Дисципліна має стати надійним підґрунтям для вивчення сучасних міжнародних відносин. Вона дозволяє отримати не лише теоретичні знання, але і практичні навички майбутньої діяльності у зовнішньополітичній сфері.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні , практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінюванн я
1 семестр				
Модуль 1				
Тема1. Післявоєнне врегулювання у Європі та на Далекому Сході	2/6	- Знати головні підсумки роботи Тегеранської, Ялтинської та Потсдамської міжнародних конференцій. - Аналізувати тексти мирних договорів із союзниками Німеччини після	Аналіз текстів мирних угод із союзниками Німеччини після Другої світової війни. Опрацювання літератури	7

		<p>Другої світової війни</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розуміти сутність Ялтинсько-Потсдамської системи міжнародних відносин - Розпізнавати на історичній та географічній картах територіальні зміни, що відбулися в Європі після Другої світової війни 	<p>для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p> <p>Вибір теми курсової роботи з дисципліни</p>	
<p>Тема 2. Початок Холодної війни</p>	<p>2/6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові події у розгортанні Холодної війни - Визначати основні етапи формування військово-політичних блоків під час Холодної війни - Розуміти роль аналітичних центрів (Think Tanks) у зовнішній політиці США зазначеного періоду. - Розуміти причини початку Холодної війни 	<p>Підготовка презентації з ролі аналітичних центрів (Think Tanks) у зовнішній політиці США зазначеного періоду.</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p> <p>Пошук літератури та складання списку літератури для курсової роботи</p>	<p>7</p>
<p>Тема 3. Міжнародні відносини у 1950-х – 1960-х роках</p>	<p>2/6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові події та документи початкового етапу європейської інтеграції - Розуміти причини виходу Франції з військової структури НАТО у 1960-х рр. - Розрізняти зовнішньополітичний курс президентів США Г. Трумена, Д. 	<p>Практичне завдання з аналізу міжнародних криз за допомогою теорії ігор.</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна</p>	<p>7</p>

		<p>Ейзенхауера, Д. Кеннеді та Л. Джонсона</p> <ul style="list-style-type: none"> - Застосовувати теорію ігор для аналізу міжнародних криз часів Холодної війни 	<p>робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p> <p>Робота зі складання плану курсової роботи</p>	
<p>Тема 4. Деколонізація та міжнародні відносини країн Третього світу</p>	<p>2/6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати перебіг основних військових конфліктів країн Третього світу у зазначений період - Аналізувати причини деколонізації - Розуміти сутність Руху неприєднання - Розуміти значення деколонізації для трансформації системи міжнародних відносин від жорсткої до вільної біполярності 	<p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p> <p>Підготовка чернетки вступу до курсової роботи</p>	<p>7</p>
<p>Підсумки модуля 1</p>	<p>0/1</p>		<p>Контрольна робота у вигляді тестів різного типу</p>	<p>10</p>
Модуль 2				
<p>Тема 5. Розрядка у міжнародних відносинах 1970-х років</p>	<p>2/6</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати причини переходу провідних держав світу до здійснення політики розрядки Вміти... - Аналізувати тексти документів з ядерного роззброєння - Розуміти потенційні катастрофічні наслідки застосування ядерної зброї - Використовувати знання з економічної теорії для дослідження ролі економічних факторів у міжнародних відносинах - Розуміти сутність 	<p>Аналіз текстів документів з ядерного роззброєння</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p> <p>Написання чернетки першого розділу курсової роботи</p>	<p>7</p>

		доктрини Брежнєва та її застосування на практиці		
Тема 6. Криза розрядки та Нова Холодна війна	2/6	<ul style="list-style-type: none"> - Вміти готувати прес-кіт міжнародних заходів - Порівнювати значення заходів США та СРСР, що призвели до кризи розрядки - Виявляти головні проблемні точки у американо-радянських відносинах - Аналізувати зовнішньополітичний курс Р. Рейгана 	Підготовка прес-кіту одного з міжнародних заходів вказаного періоду Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn) Написання чернетки другого розділу курсової роботи	7
Тема 7. Завершення Холодної війни	3/7	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові події завершення Холодної війни та її результат - Вміти готувати SWOT-аналіз з діяльності ключових акторів міжнародних відносин - Аналізувати причини зміни зовнішньої політики СРСР під час Перебудови - Розуміти сутність Нового політичного мислення - Розуміти значення демонтажу комуністичних режимів у Центрально-Східній Європі для завершення Холодної війни - Застосовувати на практиці навички класифікації міжнародних 	Підготовка SWOT-аналізу з діяльності ключових акторів міжнародних відносин Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn) Написання чернетки третього розділу курсової роботи	8

		конфліктів		
Підсумки модуля 2	0/1		Контрольна робота у виглядів тестів різного типу	10
Всього за 1 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс (1 семестр)				100
2 семестр				
Модуль 1				
Тема 8. Трансформація системи міжнародних відносин у кін. XX – на поч. XXI ст.	2/2	<ul style="list-style-type: none"> - Аналізувати роль ідеології та релігії у сучасних міжнародних відносинах - Розуміти сутність третьої хвилі демократизації, її результат і перспективи - Вміти визначати тип та характерні риси системи міжнародних відносин у кін. XX – на поч. XXI ст. - Застосовувати навички для самостійного аналізу відео з міжнародних відносин 	Визначення трансформації ролі міжнародних акторів різного типу за допомогою роботи з відео «Процес Кімберлі». Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)	7
Тема 9. Роль глобалізації у міжнародних відносинах у кін. XX – на поч. XXI ст.	2/2	<ul style="list-style-type: none"> - Знати сутність глобалізації, етапи її розвитку - Аналізувати розвиток мондіалістських ідей - Визначати перспективи формування світового уряду Розуміти... - Розрізняти глобальні проблеми на основі критеріїв глобальності, а також їхні типи 	Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)	7
Тема 10. Гуманітарна складова міжнародних відносин у кін.	2/2	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові міжнародні документи у сфері захисту прав людини та гуманітарного 	Підготовка презентації з діяльності міжнародних програм 3	7

XX – на поч. XXI ст.		права - Аналізувати напрями та переваги культурної дипломатії у порівнянні з традиційною дипломатією - Розуміти сутність європейського механізму захисту прав людини	освітнього обміну Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)	
Тема 11. Міжнародні конфлікти та миротворча діяльність у кін. XX – на поч. XXI ст.	2/2	- Вміти застосовувати на практиці знання з принципів діяльності посередника у вирішенні міжнародних конфліктів - Аналізувати проблему ядерного роззброєння у кін. XX – на поч. XXI ст. - Порівнювати переваги та недоліки санкцій у міжнародних відносинах - Розуміти сутність концепції воєн шостого покоління та її використання - Розрізнити традиційний і розширений формати миротворчої діяльності	Ділова гра «Роль посередника у вирішенні міжнародного конфлікту». Опрацювання літератури для семінарського заняття. Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)	7
Підсумки модуля 1	0/1		Контрольна робота у вигляді тестів різного типу	10
Модуль 2				
Тема 12. Роль США і ЄС у міжнародних відносинах кін. XIX – поч. XX ст.	2/2	- Знати основні етапи розширення ЄС і НАТО на Схід - Виділяти ключові етапи європейської інтеграції кін. XX – поч. XXI ст. - Аналізувати офіційні документи з європейської та євроатлантичної	Підготовка аналітичної роботи офіційних документів з європейської інтеграції України Опрацювання літератури для	7

		<p>інтеграції України</p> <ul style="list-style-type: none"> - Розрізняти особливості зовнішньополітичного курсу президентів США Б. Клінтона та Д. Буша (молодшого) - Порівнювати фактори жорсткої та м'якої сили основних акторів міжнародних відносин 	<p>семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	
<p>Тема 13. Міжнародні відносини у Центрально-Східній Європі у кін. XX – на поч. XXI ст.</p>	<p>2/2</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові організації регіональної інтеграції у Центрально-Східній Європі - Аналізувати посилення агресивного курсу Росії у Чорноморському регіоні після 2008 р. та початок її збройної агресії проти України - Розуміти причини та наслідки міжнародних конфліктів у Югославії та напотосядянському просторі 	<p>Підготовка аналітичної роботи з діяльності НАТО у Центрально-Східній Європі на основі циклу відеопередач «Фактор безпеки»</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	<p>7</p>
<p>Тема 14. Міжнародні відносини в Азії, Африці та Латинській Америці у кін. XX – на поч. XXI ст.</p>	<p>3/1</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Знати ключові тенденції інтеграційних процесів в Африці та Латинській Америці у кін. XX – на поч. XXI ст. - Вміти вирізняти роль ядерного чинника у міжнародних відносинах у Південній та Східній Азії - Аналізувати зовнішньополітичний курс Китаю у постбіполярний період 	<p>Симуляція переговорів з вирішення Сирійського конфлікту</p> <p>Опрацювання літератури для семінарського заняття.</p> <p>Самостійна робота з електронними ресурсами (зокрема elearn)</p>	<p>8</p>

		- Розуміти сутність концепції «Одна країна – дві системи»		
Підсумки модуля 2	0/1		Контрольна робота у вигляді тестів різного типу	10
Всього за 2 семестр				70
Екзамен				30
Всього за курс (2 семестр)				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Відповіді на семінарських заняттях мають спиратися на власноруч підготовлений конспект. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Курсові роботи, реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Унікальність робіт має складати не менше 70%.
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано